unzepassen an da souwuel etabléiert Kënschtler wéi och jonk Kënschtler am jeeweilege Stadium vun hirer Karriär opzefänken an ze begleeden a verschidde Prozeduren an Ofleef ze vereinfachen.

Ech gi lo net nach eng Kéier op den Detail vun all deene Mesuren an. Ech mengen, Dir hutt dat alleguerte gemaach, an den Haaptdénge war wierklech, dass mer géifen deenen aktuelle Konditioune Rechnung droen, dass mer den Alterskonditioune géife Rechnung droen, dass mer och méi eng grouss Flexibilitéit géifen erabréngen an eeben och bei den Intermittenten déi Aktivitéiten, déi nach niewendru gemaach ginn, méi en compte huelen.

A Madamm Oberweis, ech si ganz mat Iech d'accord, dat hei ass net d'Fundament oder et soll net d'Fundament si vun der Remuneratioun vun engem Kënschtler zu Lëtzebuerg. Mir mussen alles drusetzen, all zesummen, dass se uerdentlech bezuelt gi fir déi reell Aarbecht, déi se maachen, dat heescht, wa se en Optrëtt hunn, wa se e Wierk verkafen, wa se eng Ausstellung hunn, dass do eng Remuneratioun hannendrunhänkt. Dat ass am Moment net bindend, dat stëmmt, mee dat wësst Der och, mir hunn e Code de déontologie ausgeschafft, mat deem mer eis konventionéiert Strukturen encouragéieren, sech deenen Tariffer unzepassen. An et gëtt d'ailleurs net nëmmen dee vun der ASPRO, mir sinn och an den Diskussiounen, fir dat doten och bei deenen anere Secteure virzegesinn.

Dat ass dann och en Deel vun dem Ausbléck op d'Zukunft. Et geet weider drëm, d'Artisten zu Lëtzebuerg ze stäerken, hir Aarbechtskonditiounen op allen Niveauen ze verbesseren a wierklech ze maachen, dass si esou onofhängeg wéi méiglech kënne schaffen.

Erlaabt mer just – et ass och ugeklongen, mee et ass wierklech eppes, wat Iech vläicht net all bewosst ass, wann Der net am Alldag domat ze dinn hutt –, deene Leit Merci ze soen, déi am Service de l'orientation et de soutien pour artistes professionnels et intermittents du spectacle am Kulturministère schaffen, well si a ganz enkem Austausch mat dem Milieu sinn, well se op all Fro kënnen äntweren, sief et beim Ausfëlle vun deene faméise Formulairen, sief et, wa soss aner Froe sinn, eeben och zu der Interpretatioun vum Text. Dat ass esou eng wäertvoll Aarbecht, déi do vun net ville Leit gemaach gëtt, an dat ass wierklech extreem, extreem wichteg a virbildlech!

Mir sinn och amgaangen, eebe fir déi Vermëttlung vun deem, wat alles existéiert, e Guide pratique auszeschaffen, sou wéi mer dat och beim Gesetz vum Patrimoine culturel gemaach hunn, fir dass ee wierklech genau ka retracéieren, wat ee muss maachen, wann een dann Demanden ausfëllt. Dat ass einfach elementar, an natierlech och dann déi technesch Ëmsetzung vum digitale Carnet.

Ech sinn awer och ganz frou – an domat halen ech dann op –, op d'Kompetenzen an d'Erfarung vun der berodender Kommissioun kënnen zréckzegräifen, déi all Demande eenzel am Detail préift, déi dat mat enger ganz grousser Empathie mécht par rapport zu den Artisten. Ech hu viru Kuerzem dem scheedende President, dem Marc Limpach, villmools Merci gesot fir säin Asaz. Ech widderhuelen dat elo nach eng Kéier hei, an en ass elo ofgeléist gi vun engem anere Marc, vun engem anere Schauspiller, deen Dir alleguerte gutt kennt, dem Marc Baum. Voilà.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och der Madamm Minister.

Mir géifen dann zur Ofstëmmung iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7920 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

D'Resultat ass: 60-mol Jo, Eestëmmegkeet.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Max Hengel), Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden, Jean Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Martine Hansen) et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. André Bauler), Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Gusty Graas), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par M. Yves Cruchten), Mmes Tess Burton, Francine Closener (par Mme Simone Asselborn-Bintz), MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci villmools. Dann ass dat esou decidéiert.

13. 7948 – Projet de loi portant institution d'un congé culturel et modification :

1° du Code du travail ;
2° de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État ;
3° de la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux

Mir géifen zum nächste Projet iwwergoen, dem Projet de loi 7948. De Projet betrëfft d'Neiaféierung respektiv d'Ergänzung vum Congé culturel. An d'Rapportrice ass d'Madamm Josée Lorsché.

Rapport de la Commission de la Culture

Mme Josée Lorsché (déi gréng), rapportrice | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, mat dësem drëtte Projet de loi am Beräich vun der Kultur, deen den 13. Januar 2022 vun der Kulturministesch Sam Tanson deposéiert ginn ass, komme mer enger laangjäreger Fuerderung vum Kultursecteur no.

Konkreet geet et drëms, de Congé culturel, deen am Juli 2014 ofgeschaaft gi war, nees anzeféieren an d'Konditiounen, fir an de Genoss vun deem Congé ze kommen, ze erweideren. Um eigentlechen Objektiv ännert sech näischt par rapport zum Gesetz vun 1994. Dir wësst: Et war geduecht, fir d'Professionaliséierung am Secteur weiderzedreiwen an de Besoine vum Secteur besser gerecht ze ginn.

Dat werft natierlech d'Fro op, firwat d'Gesetz vun 1994 iwwerhaapt ofgeschaaft ginn ass. De Grond vun där Decisioun louch deemools virun allem doran, datt dat Gesetz säin Zil net genügend erfëllt huet. Am Zäitraum tëscht 1995 an 2014 goufen zwar 1.401 Demandë fir e Congé culturel agereecht, allerdéngs ware laut den deemolege Bestëmmungen nëmmen 902 Demandë recevabel. Am Kader vun de Spuermoossname vun 2014 gouf d'Gesetz, wéi gesot, abrogéiert, wat verständlecherweis awer zu enger gréisserer Onzefriddenheet am Kultursecteur gefouert huet.

D'Iddi, de Congé culturel ënner neie Konditiounen nees anzeféieren an en auszedeenen, fir de reelle Besoine vum Secteur effektiv gerecht ze ginn, huet sech doropshin am Kader vum Kulturentwécklungsplang konkretiséiert. Wéi Der wësst huet dëse Plang, en ass virdru schonn e puermol genannt ginn, ofgekierzt KEP, am Joer 2018 als partizipative Prozess ugefaangen an e leeft bis zum Joer 2028, dëst mam Zil, de Kultursecteur ze consultéieren, d'Acteure méi staark an d'Decisiounen anzebannen an de Recommandatioune vum KEP bei den Decisioune méiglechst Rechnung ze droen. Bescht Beispill liwwert dann och dëse Projet de loi, deen aus der Recommandatioun 28 vum KEP ervirgeet.

Esouvill zu der Geschicht an zu der Theorie. Ech kommen zu der Praxis an zu den Dispositioune vun dësem Projet de loi. An der Praxis besteet eng vun de gréissten Ännerunge par rapport zum Gesetz vun 1994 doran, datt de Congé culturel net méi just vun de Kulturschafende selwer an Usproch geholl ka ginn, mee vun zwou weidere Persounegruppen. Dobäi handelt et sech éischtens ëm déi Éierenamtlech, déi an enger Federatioun, engem nationalen Netzwierk oder engem Veräin aus dem Kultursecteur aktiv sinn an zum gudde Fonctionnement vun deene Gremie bäidroen. Zweetens handelt et sech bei den zousätzleche Gruppen ëm benevoll Persounen, déi nominéiert ginn, fir un auslännesche Kulturevenementer deelzehuelen an eng Tâche do iwwerhuelen.

D'Recht op Congé culturel gëllt souwuel am ëffentleche wéi och am Privatsecteur an donieft och fir Fräiberuffler, deenen hir Aarbechtsplaz zu Lëtzebuerg ugesidelt ass. D'Konditiounen, déi erfëllt musse ginn, fir an de Genoss vum Congé culturel ze kommen, si ganz villfälteg a bestinn, am Resümmee, aus folgende Punkten: Den Demandeur muss zanter mindestens sechs Méint zu Lëtzebuerg sozialverséchert sinn an e längert an noweisbaart Engagement am Kultursecteur opweisen. E muss enger berufflecher Aktivitéit an eisem Land nogoen, déi näischt mat sengem accessoirë kulturellen Engagement ze dinn huet.

Hei wéilt ech nach preziséieren – dat ass eng Fro, déi an der Kommissioun oft gestallt ginn ass –, datt Persounen, déi zwar e kulturelle Beruff ausüben, mee net als professionell Kënschtler fir sech selwer schaffen, och d'Recht op Congé culturel zougestane kréien. Dat heescht beispillsweis, datt eng Persoun, déi vum Beruff hier Musek, Konscht oder Art dramatique enseignéiert, och d'Recht op Congé culturel huet, wann hiert Engagement bei enger Manifestatioun net a Relatioun zu hirem eigentleche Beruff steet.

Bei de Salariëé gëllt doriwwer eraus d'Konditioun, datt se zanter mindestens sechs Méint vun hirem Employeur ugestallt musse sinn, fir vum Congé culturel kënnen ze profitéieren.

Dësen zielt dann och net nëmme fir kulturell Manifestatiounen zu Lëtzebuerg an am Ausland, en zielt och fir relevant Weiderbildunge respektiv fir organisatoresch an administrativ Tâchen, déi fir de Weiderbestand vun enger kultureller Organisatioun entscheedend sinn.

A puncto Zuel vun Deeg, déi enger Persoun oder enger Federatioun zur Verfügung gestallt kënne ginn, gëlle follgend Dispositiounen: Kulturschafender kënne bis zu zwielef Deeg am Joer vun engem Congé culturel profitéieren. Benevoller vun enger Federatioun, déi ënner Dausend Memberen huet, kréien d'Recht op fënnef Deeg Congé culturel am Joer. Bei Federatioune mat iwwer Dausend Membere klëmmt de Congé culturel op zéng Deeg am Joer. Wat déi Benevoll aus Veräiner an Associatiounen ugeet, sou zielen zwee Deeg am Joer, wann d'Zuel vun de Memberen ënner 50 läit. Se leie bei dräi Deeg am Joer, wann d'Memberzuel tëschent 50 an 200 Membere läit, a bei véier Deeg bei iwwer 200 Memberen. D'Federatiounen hunn an deem Kontext och d'Recht, e Contingent vu 50 Deeg ënnert hire Memberen opzedeelen, wärend d'Associatiounen a Veräiner e Contingent vun zéng Deeg zegutt hunn.

Wat déi zäitlech festgeluecht Limitten ugeet, bleift nach ze soen, datt Ausnamen accordéiert kënne ginn, dëst op Basis vun enger schréftlech motivéierter Demande.

Fir ze garantéieren dann, datt de Congé culturel och wierklech do ukënnt, wou e gebraucht gëtt, gëtt eng berodend Kommissioun agesat, déi iwwert d'Demandë befënnt. De Congé culturel gëllt am Normalfall fir zwee Deeg um Stéck, et sief, et géif sech ëm eng kohärent Serie vun Aktivitéiten handelen, fir déi jeeweils ëmmer nëmmen een Dag gebraucht gëtt. An dann, fir sécherzestellen, datt de Congé culturel och zum richtegen Zweck genotzt ginn ass, muss all Beneficiaire, wann en ofgeschloss ass, e Rapport iwwer seng Participatioun um Evenement areechen.

Bei de Salariéen ass et doriwwer eraus esou, datt den Employeur am Virfeld no sengem Avis gefrot gëtt, vu datt de Fonctionnement vun engem Betrib, enger Verwaltung oder engem Service public staark ënnert der Ofwiesenheet vun engem Salarié, engem Ugestallte ka leide respektiv zum Stëllstand ka kommen. An deem Fall kann de Congé culturel och refuséiert ginn.

Wat dann d'Eligibilitéit vun de Kulturschafenden ugeet, ass festgehale ginn, datt dës Persounen en noweisbaren Engagement, am Text steet en „engagement notoire", an der Lëtzebuerger Kultur- a Konschtzeen opweise mussen, an zwar doduerch, datt hir Wierker éffentlech diffuséiert ginn, datt hir Aktivitéit eng Retombée am Lëtzebuerger Kultur- a Konschtsecteur huet an datt se eng Unerkennung am Secteur genéissen.

Doriwwer eraus gesäit de finalen Text vum Projet de loi och eng Lëscht vun deenen Typpe vun Evenementer vir, déi als „manifestation culturelle de haut niveau" agestuuft ginn an op déi d'Demandeurs vum Congé culturel invitéiert musse ginn, fir vum Congé däerfen ze profitéieren.

Dëse leschte Punkt war e wichtegt Uleies vum Staatsrot, deem säin éischten Avis vum 28. Juni 2022 staamt an op deen ech kuerz wéilt agoen, well e war net kleng. Am Kader vun enger Opposition formelle um initialen Text huet déi héich Kierperschaft nämlech drop bestanen, déi sougenannt „manifestations culturelles de haut niveau" méi kloer ze preziséiere grad wéi och déi kulturell Aktivitéiten, déi domat verbonne sinn. Mat de genannten Ergänzungen hu mir den Text an der Kommissioun – an op Propos vum Kulturministère – verbessert a mat de gefrote Prezisiounen ergänzt.

Weiderhin huet de Staatsrot drop higewisen, datt all Dispositioun, déi mat engem Congé verbonnen ass, net innerhalb vun engem Règlement grand-ducal geregelt däerf ginn, mee an e Gesetz muss fléissen, vu datt et sech beim Congé, bei allen Zorte Congé, ëm eng Matière réservée à la loi handelt. Och dee Punkt gouf Ulass zu enger Opposition formelle, déi mer duerch eng Modifikatioun vum Text behuewen hunn. An en anere wichtege Punkt war fir de Staatsrot, datt beim Octroi vum Congé culturel keen Ënnerscheed tëscht Wochendeeg a Weekender gemaach däerf ginn, dëst fir dem Prinzipp vun der Égalité de traitement gerecht ze ginn.

Nieft dem Staatsrot sengem Avis koum och en Avis vun der Chambre des Salariés. D'CSL huet de Projet de loi generell begréisst, mat allerdéngs enger Rei Remarken iwwert d'Modalitéiten, déi et ze respektéiere gëllt.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet d'Neesaféierung vum Congé culturel explizitt begréisst. Donieft war dës Beruffskummer der Meenung, datt de Congé culturel ni hätt däerfen ofgeschaaft ginn; ech mengen, där Leit waren der méi. A schlussendlech huet si sech fir d'Erweiderung op sämtlech kulturell engagéiert Mënschen a kulturell Manifestatiounen ausgeschwat.

Weider Avise koume vum Syvicol, vun der Chambre de Commerce a vun der Chambre des Métiers. An deenen dräi Avisen ass no Prezisioune verlaangt ginn, déi zum Deel och schonn am Avis vum Staatsrot thematiséiert gi waren a souwäit wéi méiglech an de Projet de loi agefloss sinn.

Fir méi Detailer zu deene verschiddenen Avisen an zu den Dispositioune vun dësem Projet de loi, déi ech nach net all genannt hunn, verweisen ech op mäi schréftleche Rapport. Et bleift nach ze soen, datt mäi Rapport den 1. Dezember 2022 no enger Rei Sëtzungen an der Kommissioun eestëmmeg ugeholl ginn ass. Wéi gesot, dat weist op e grousse Konsens nach eng Kéier hin, op alle Bänken ass dëse Projet och ënnerstëtzt ginn.

Jiddwerfalls begréissen ech och am Numm vun der grénger Fraktioun, datt mer hei nees e gudde Schrëtt no vir maachen, fir de Kultursecteur ze stäerken an him méi Rechter zouzegestoen. An domat ginn ech och direkt den Accord.

Dann awer och e grousse Merci un d'Madamm Closener, déi och dës Kéier voll derbäi war, fir eis als Sekretärin vun der Kommissioun ze ënnerstëtzen, an awer och u jiddwereen, dee sech un der Ausaarbechtung vun dësem fir d'Kulturzeen wichtege Projet bedeelegt huet. An dobäi net ze vergiessen déi vill Vertriederinnen a Vertrieder vum Kultursecteur selwer, déi reegelméisseg un den Assises culturelles bedeelegt sinn: Hiren Input huet och hei seng Friichte gedroen!

Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och der Madamm Lorsché.

An éischten ageschriwwene Riedner ass den Här Georges Mischo. Här Mischo, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Georges Mischo (CSV) | Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir ginn net just mat grousse Schrëtt op Chrëschtdag an op d'Enn vum Joer 2022 zou, mee och, an dat wäert Iech elo net iwwerraschen, wann ech dat soen, op d'Enn vun Esch2022. Zéng Méint laang si ronn 160 Projete mat Label an iwwer 2.000 Manifestatiounen an Events an deenen 19 Gemengen, 11 aus dem PROSUD an 8 aus dem franséische Grenzgebitt, gelaf.

Ech wëll hei elo weeder eiser Ofschlosszeremonie nach eisem definitive Bilan virgräifen, deen, mengen ech, awer absolutt positiv ass … Dës zéng Méint Esch2022 hunn Esch, awer och Diddeleng, Déifferdeng, Käerjeng, Beetebuerg, Suessem, Péiteng an all deenen aneren aus dem Süde vum Land, an iwwerhaapt Lëtzebuerg an de Leit, déi hei schaffen a wunnen, vill bruecht. An ech wëll dëst Beispill vun Esch2022 sou stellvertriedend fir déi ganz Kulturzeen bei eis am Land ernimmen.

Mäi Punkt ass, an dat wäit iwwer Esch2022 eraus: Kultur bréngt vill. Kultur gëtt vill. An dat nu wierklech net just a Chifferen, mee och a grad immateriell. Mee dëst Vill-Bréngen a Vill-Ginn dierf net just e Sens unique sinn, et muss och e Retour aus der Gesellschaft a virun allem och aus der Politik kommen. Well Kultur ass definitiv kee Luxus, mee eng Liewensnoutwendegkeet, och fir e Land, fir eng Regioun, fir eng Gemeng a virun allem fir d'Biergerinnen an d'Bierger, an dat iwwregens grad a Krisenzäiten, wou d'Kultur an d'Konscht fir d'Leit e Liichtbléck kënne sinn an och scho waren.

Et ass awer esou, datt eis Kënschtler, eis Kulturschafend, eis Leit, déi Kultur promouvéieren an organiséieren, och Mëttele brauchen, fir datt Kultur funktionéiert, Mëttelen, also Suen, an eeben och Zäit. Well déi genannt Kulturprojete bei Esch2022 an awer och all déi aner Kulturprojete queesch duerch d'Land, déi organiséiere sech net vum selwen, do gi vill Stonnen, Deeg, Wochen, jo, Méint a Joren drop. An dat ganz dacks an der Fräizäit vun eise Kulturleit hei zu Lëtzebuerg, déi zwar ganz dacks ganz professionell schaffen, awer nach laang net alleguer vun hire Kulturaktivitéite liewe kënnen oder wëllen.

Dofir féiere mer haut erëm de Congé culturel mat dësem Projet de loi 7948 an, engem Projet, deen domadder och der Recommandatioun Nummer 28 aus dem Kulturentwécklungsplang nokënnt. Mat dësem Congé culturel sollen déi Kulturschaffend erëm méi Zäit fir hir an och fir eis Kultur kréien. Ech ginn hei net op d'Detailer vum Projet an, dat huet d'Madamm Rapportrice, d'Madamm Josée Lorsché, elo ganz gutt a ganz detailléiert gemaach. An ech soen hir op dëser Plaz och villmools Merci fir hire mëndlechen a schréftleche Rapport.

Fir all Spannung direkt ewechzehuelen: D'CSV wäert dëser Neesaféierung vum Congé culturel mat Iwwerzeegung zoustëmmen. Dëse Congé ass jo 2014 quasi onbemierkt mat deem sougenannten Zukunftspak, dee jo eigentlech e Spuerpak war an ass, ofgeschaaft ginn. D'CSV ass der Meenung: Do ass un där falscher Plaz gespuert ginn. An dat seet och zum Beispill d'Chambre des fonctionnaires an hirem Avis.

Agefouert ginn ass dee Congé jo fir d'éischt am Joer 1994. An datt dat eng richteg Decisioun war, weist éischtens d'Neiintroduktioun haut, mee och d'Bäibehale vum Esprit a vun de Grondprinzippie vum Congé culturel vun deemools. Vun 1995 bis 2014 hunn iwwregens méi wéi 900 Demandë fir e Congé culturel en Avis favorable kritt. Méi wéi 1.400 goufen der agereecht. Et ass also deemools schonn eng kloer Demande fir dëse Congé ginn. An et gëtt se ganz, ganz kloer och nach haut. Dat ass jo och bei deenen Diskussioune ronderëm de KEP ganz kloer ginn.

Well, Dir Dammen an Dir Hären, Kultur brauch, wéi gesot, Zäit. A Kulturkreatioun fält net vum Himmel, si muss vun de Leit aus der Kulturzeen gemaach, promouvéiert an organiséiert ginn. An och dës Leit brauchen dofir alleguerte fräi Zäit. Si mussen, wéi jiddereen, dobäi hir Rechnunge bezuelen. A si hunn och en Urecht op e rekreative Congé – a kreativ ass nach laang net ëmmer rekreativ. Kultur berout ëmmer och op Aarbecht an Engagement an Asaz. Dofir ass deen neien „ale" Congé culturel eng gutt Saach, an dat fir sämtlech artistesch Domäner, vun Arts

visuels a Multimedia iwwer Literatur a Musek bis hin zu Theater an Danz a villes méi.

Dëse Congé culturel ass e Win-win-Congé. Hie bréngt de Leit aus der Kultur méi Zäit, an och méi Unerkennung iwwregens. Hie bréngt awer och eis alleguer domadder eng besser a méi villfälteg an och eng méi professionell Kultur, an dat am beschte Sënn vum Wuert.

Gläichzäiteg bedeit d'Gesetz awer och eng Stäerkung vum Benevolat am Secteur culturel. An ouni Benevolat geet et och hei net. Net vun ongeféier ass d'Kapitel 13 aus dem KEP dofir och iwwerschriwwe mat „Valorisation du travail culturel et professionnalisation".

De Congé soll jo dräi Kategorië vu Kulturleit zeguttkommen: de kulturellen Acteuren, also deenen, déi d'Konscht schafen, si kréie mat dësem Gesetz bis zu zwielef Deeg Congé culturel pro Joer; de Verwaltungskaderen, also deenen, déi am Backoffice vun der Kultur schaffen; an och den designéierte Persoune vun de Federatiounen, nationale Reseauen oder Vereenegungen aus dem kulturelle Secteur. Dëst ass eng nei Kategorie, déi an de Genoss vum Congé culturel soll kommen. Dat och, fir der Weiderentwécklung vun der Kulturzeen hei am Land Rechnung ze droen, mam Zil, fir konkreet méi Zäit ze hunn, fir u kulturelle Manifestatiounen deelzehuelen, grad och am Ausland, an och fir kulturell Weiderbildung. Sou solle méi Leit heiheem an dobaussen Zougang zur Lëtzebuerger artistescher Kreatioun kréien a sou sollen d'Konschtberuffer revaloriséiert ginn.

Da soll de Congé culturel och nach méiglechst flexibel gestalt kënne ginn, wat jo och wichteg ass an enger Zäit, déi iwwerhaapt ëmmer manner statesch ass. An d'Kultur ass do keng Ausnam, mee si ass bei neien Evolutioune jo meeschtens mat virbäi.

D'Madamm Rapportrice huet et scho gesot, fir dëse Congé culturel erëm anzeféieren, ännere mer de Code du travail, also d'Aarbechtsrecht, an och d'Gesetzer iwwert de Statut vum Staatsbeamte grad wéi och de Statut vun de Gemengebeamten. An dat bréngt mech och bei déi puer Kritikpunkten, déi ech trotz mengem positive Grondmessage awer wëll a muss lassginn.

Well obschonns de Projet haut besser ass wéi beim Depot am Januar – an dat ass virun allem der Aarbecht an den Opposition-formellë vum Staatsrot ze verdanken –, sou bleift d'Gesetz dach awer deelweis onkloer an onprezis, an dat trotz enger komparativer Etüd iwwert d'Spezialcongéen am Virfeld.

Grad wann et ëm d'Aarbechtsrecht geet, ass et nämlech wichteg, kloer a prezis an och fir jiddweree verständlech ze sinn. An dat vermësse mir als CSV, och wann déi gréissten Insécurités juridiques duerch d'Interventioun vum Staatsrot, wéi gesot, erausgeholl gi sinn. Ech denken hei zum Beispill un de Begrëff „manifestation culturelle de haut niveau". Hei hu mir jo lo méi Prezisiounen an och eng Lëscht vun Typpe vu sou Manifestatiounen. Mee och d'Chambre des Salariés huet an hirem Avis méi Prezisioune verlaangt, grad och wat d'Modalitéite vum Congé culturel an den Artikelen L. 234-13 bis 19 ugeet.

Wichteg ass och de Rappell vum Staatsrot, datt mir eis beim Congé an enger Matière réservée à la loi laut Artikel 11 (5) vun eiser Verfassung beweegen. „La loi garantit le droit au travail et l'État veille à assurer à chaque citoyen l'exercice de ce droit", heescht et do (veuillez lire: heescht et am Artikel 11 (4)). Dofir muss dann och de Gesetzgeeber ganz besonnesch prezis sinn, wann et ëm den Droit du travail am Allgemengen a Congéen am Spezielle geet. Dat selwecht gëllt och fir d'Égalité devant la loi, wat jo grad am Kulturberäich besonnesch wichteg ass.

Net just op der Form – déi awer och hei als Manque de clarté kritiséiert gëtt –, mee och um Fong méi kritesch waren d'Chambre de Commerce an och d'Chambre des Métiers an hirem gemeinsamen Avis. Si schwätze sech souguer géint d'Opportunitéit vun engem neie Congé culturel aus.

Mir sinn do awer anerer Meenung. Nach muss een awer d'Remarke grad vu méi klengen a mëttleren Entreprisen eescht huelen, well et ass net ëmmer einfach fir e klenge Patron, fir méi Congé vu senge Leit ze kompenséieren. Wichteg ass et hei, fir den Dialog grad mat de PMEe weider ze sichen an och fir méi Transparenz bei der Informatioun ze suergen, wat d'Decisiounen iwwert de Congé ugeet, soudatt jiddereen dat anstänneg aplange kann.

Den Text ass also eng Saach, mee et wäert virun allem op d'Praxis vum Text op allen Niveauen ukommen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, am Resümmee: Mir hunn zwar nach ëmmer e gewëssene Flou artistique an dësem Gesetz, an deen ass jo och vläicht gutt a Konscht an a Kultur, mee sécher net an engem Gesetz. Trotzdeem iwwerweien d'Avantagë vum Congé culturel fir d'Leit aus der Kulturzeen an och fir eist Land, seng Regiounen, seng Gemengen a virun allem seng Leit. Well um Enn vum Dag bréngt dëst Gesetz méi Zäit fir Kultur, méi Zäit an och méi Reflexioun fir eis selwer. Et ass e klore Réckewand fir eis Kultur hei am Land a fir alleguerten d'Leit, déi an der a ronderëm d'Kultur aktiv sinn, an domadder e klore Réckewand fir Land a Leit.

Mir wäerten trotz de genannte Kriticken als CSV-Fraktioun dësem Gesetz eis Ënnerstëtzung ginn. Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

M. André Bauler (DP) | Merci, Här President. Fir datt ech et vun Ufank un net vergiessen, wëll ech der Madamm Josée Lorsché häerzlech Merci soe fir hir zwee Rapporten, dee schréftlechen an dee mëndlechen, zu engem dach ganz wichtege Projet, deem vun der Neesaféierung an Erweiderung vum Congé culturel.

Jo, Kultur ass fir vill Leit net nëmmen en Engagement oder eng Fräizäitbeschäftegung, et ass och a grad eng Häerzensugeleeënheet, et ass eng Passioun, et ass eppes, dat si an hirem Liewen erfëllt an hinnen nei Dimensiounen opmécht, där materieller, awer och a grad där immaterieller. Eppes, dat eis all iwwert den Alldag eraus dréit, eis an aner Sphäre kann erhiewen, eis nodenken a reflektéieren deet.

De Congé culturel ass eng Hëllef fir all déi Leit, déi opgrond vun hiren artistesche Qualitéiten e wäertvolle Bäitrag zur Kulturzeen vum Land bäidroen an och a grad international ënnerwee sinn.

Wat ech un dësem Gesetzesprojet gutt fannen – an och meng Fraktioun –, dat ass, datt ugestrieft gëtt, fir déi finanziell Ressourcen, déi fir dëse Congé verfügbar sinn, verstänneg a verantwortlech ze notzen. Et soll also, wéi och am Rapport ze liese steet, keen eng sechst bezuelte Congéswoch kréien. Et soll där keng sinn, also fir all déi, déi mengen, si misste wéinst iergendengem sporadesche kulturellen Engagement belount oder entlaascht ginn. Mëssbräich sollen also vermidde ginn. An dofir gëlle jo dann och zimmlech strikt Modalitéiten, zum Beispill och déi, datt déi betraffe Kulturschaffend, déi dat „à titre accessoire" maachen, op Manifestatioune vun héijem Niveau ageluede gi sinn.

Jo, meng Fraktioun ass zefridden, datt de Congé culturel ënnert dëser Form nees agefouert gëtt, well dës Formule suergt fir eng responsabel Gestioun vun de budgetäre Mëttel a gläichzäiteg ënnerstëtzt se déi Artisten, déi sech auszeechnen duerch hire reegelméissegen, héichwäertegen Engagement, hir Reputatioun, hir Professionalitéit an d'Unerkennung, déi si duerch d'Kulturzeen kritt hu respektiv kréien. A si ënnerstëtzt och déi Leit, déi an de Federatiounen an an de Veräiner reegelméisseg a benevoll schaffen an déi hëllefen, Projete mat op d'Been ze setzen, déi allgemeng zu enger Beliewung, enger Diversifizéierung an enger Entwécklung vun der nationaler Kulturzeen bäidroen, dat an engem professionelle Kader.

D'Madamm Lorsché, d'Madamm Rapportrice, schreift an hirem schréftlechen Deel Follgendes, ech däerf si gären zitéieren: „Afin d'éviter que les acteurs culturels n'en profitent pour poursuivre leurs activités de loisir sans devoir prendre de congé de récréation, comme cela a pu être constaté sous le régime de la Loi de 1994, le dispositif du congé culturel s'adressera désormais aux acteurs culturels qui exercent leur discipline ou leur art à titre accessoire, mais de façon à pouvoir participer à des manifestations de haut niveau organisées dans un cadre professionnel." Enn vum Zitat. Den Niewesaz, ech zitéieren: „comme cela a pu être constaté sous le régime de la Loi de 1994", huet mech e bëssen interpelléiert. D'Madamm Minister kann eis vläicht herno unhand vun e puer Beispiller illustréieren, wéi an der Zäit – sollt si et méi plastesch kënnen duerstellen –, am Kader also vum ale Gesetz aus dem Congé culturel en net vun de Pappe vum Gesetz ugestrieften Erhuelungscongé ginn ass.

De Congé culturel, dat wësse mer, soll jo nämlech, dat wëlle mer jo mat dësem Gesetz, d'Förderung vun Talenter an diverse Beräicher ustriewen, déi hirer artistescher Tätegkeet noginn, ouni datt dat onbedéngt hiren Haaptberuff ass. Dat ass jo eigentlech de Sënn, de Geescht vun dësem Gesetz. Mam Congé culturel geet et also drëms, fir et den Artisten, déi an exigente Prestatiounen involvéiert sinn, ze erlaben, e Gläichgewiicht ze fannen tëschent engersäits hirem Beruff an anerersäits der Ausübung vun hirer Konscht, bezéiungsweis hinnen et ze erlaben, en erliichterten Iwwergang ze fannen um Wee hin zu enger Professionaliséierung als Kënschtler oder als Kënschtlerin.

Ma et geet doriwwer eraus och drëm, fir, an dat ass dat Schéint un dësem Gesetz, de Benevolat am Kultursecteur ze stäerken. Well kommt, mir sinn éierlech: Et gëtt fir d'Veräiner, fir d'Verbänn, d'Federatiounen ëmmer méi schwéier a komplizéiert, engagéiert a fräiwëlleg schaffend Leit ze fannen, déi dës Aufgaben nieft hirem Beruff leeschten. Gëschter war jo bekanntlech den internationalen Dag vun der Fräiwëllegkeet, dem Benevolat, a grad och deen Dag ass déi do Thematik nach eng Kéier opgegraff ginn. Also all deene Benevolle gëllt jiddefalls eise Respekt an eis Unerkennung, well si Sailen am alldeeglechen an organisatoresche Fonctionnement vun eisem kulturelle Liewe sinn!

Dat gesot, hunn ech nach zwou Saachen. Éischtens wollt ech soen: Merci fir Är Opmierksamkeet a merci der Rapportrice nach eemol fir dee gudde Bericht. Ech géif dann och den Accord vun eiser Fraktioun ginn.

An ech wéilt, Här President, dës Ried schléissen, andeems ech Iech mat op de Wee wéilt ginn, datt et ferm heibannen op verschiddene Plazen zitt an ee sech emol kéint erkalen, soudatt een en Donneschdeg vläicht net kéint heihinnerkommen, well ee sech eeben e Schnapp oder en Houscht oder Gott weess wat geholl huet. Merci, Här President, wann Der derfir ...

Plusieurs voix | Très bien!

M. André Bauler (DP) | ... suergt, datt et e bësse méi waarm heibanne gëtt.

M. Dan Kersch (LSAP) | Da maacht et wéi ech, ech si mer e Pullover kafe gaangen.

(Interruption)

Mme Cécile Hemmen (LSAP) | Très bien! Très bien, Här ...

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Also ech hunn elo zwou Méiglechkeeten: entweeder de Kolleegen ze soen, si solle vläicht fir e bësse manner Zuch suergen, oder ee vun Äre fréiere Kolleegen ze zitéieren, dee gefrot gi war, wat een an der Energiekris sollt maachen. Dat war sengerzäit de Josy Barthel, an deen hat gemengt: „Kaaft Iech e laange ‚Kaulzong'!"

(Hilarité et interruptions)

Mme Octavie Modert (CSV) | Maacht einfach d'Klimaanlag aus!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Jo, an e Schal. Fräi nom Josy Barthel: „An e Schal."

An d'Wuert huet elo d'Madamm Simone Asselborn-Bintz. Madamm Asselborn-Bintz, Dir hutt d'Wuert.

Mme Simone Asselborn-Bintz (LSAP) | Ouni Schal an ouni Kalzong. Mee et zitt effektiv. Ech kann dat awer bestätegen, déi Säit zitt et wierklech.

(Brouhaha)

Une voix | Et zitt wéi an enger Häll.

Mme Simone Asselborn-Bintz (LSAP) | Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, am Joer 2005 hunn ech no 20 Joer erëm op en Neits mam Lycée Hubert Clément zu Esch Theater gespillt. Den Alex Reuter, deemools Professer an Initiator vun der Theatertrupp, huet e Stéck initiéiert an och opgefouert mat der Trupp, wou en d'Rolle vun Erwuessenen och vun Erwuessene wollt spille loossen. Et war keen anert Stéck wéi d'„Resistenz", wat iwwert den Zweete Weltkrich gehandelt huet. Dat Stéck, dat war deemools e groussen Erfolleg an d'Groussherzoglech Koppel war och souguer present bei enger Opféierung. An den deemolege Staatsminister Jean-Claude Juncker huet ugefrot, dass mer nieft der Lycéesvirstellung nach eemol an der Stad dat Stéck sollten opféieren, an zwar am Kader vun der Commemoratioun fir de 60. Anniversaire vun der Liberatioun, der Rundstedt-Offensiv an dem Enn vum Krich.

Ech weess, dass et do net einfach war fir eis Erwuessen, Congé culturel unzefroen, a mir haten dach awer och e puer Leit, déi do da léiwer einfach Congé geholl hunn, amplaz vun dësem Moyen Gebrauch ze maachen. Ech och selwer hu mer och zweemol iwwerluecht, ob ech vum Congé culturel wéilt profitéieren, well ech hätt dach awer relativ wéineg Deeg, déi ech a menger ganzer Karriär hätt kënnen huelen, zegutt gehat an ech wousst jo net, ob ech géif da weider eng Theaterkarriär aschloen. Ok, ech hu mech dann och éischter fir d'Politik entscheet. Ech hätt se net méi gebraucht.

Une voix | Dat ass och Theater!

Mme Simone Asselborn-Bintz (LSAP) | Et ass vläicht heiansdo och änlech, jo. Voilà!

(Interruptions)

Mat dësem Gesetzesprojet, Dir Dammen an Dir Hären, féiere mer dann elo de Congé culturel erëm zu Lëtzebuerg an, sou wéi dat dann och am KEP bei der Recommandatioun Nummer 28 steet a wéi et och vun de Kulturschafende gefrot ginn ass. An dat ass schonn e puermol haut gesot ginn.

De Grondprinzipp an d'iewescht Zil vum neie Congé culturel hunn natierlech net changéiert: Weeder de Konschtschafende selwer nach säi Patron dierfen e finanziellen Nodeel erliewe mussen, well de Konschtschafenden zu kulturelle Manifestatiounen op héijem Niveau, wéi zum Beispill Festivallen, Biennallen oder Theaterproduktiounen, invitéiert gëtt.

Andeems mer also d'Participatioun u kulturelle Manifestatiounen op héijem Niveau erliichteren, droe mer entscheedend zur Professionaliséierung vun der Lëtzebuerger Kulturzeen bäi, well eis kulturell Acteure kënne sech nëmmen da weiderentwéckelen, wa se och däerfen op kulturelle Manifestatioune mat aneren Expressiounen an Expressiounsformen a Kontakt kommen. An dat ass och schonn haut, mengen ech, genuch gesot ginn.

Et ass allerdéngs net esou, wéi wa mer erëm einfach géifen deen alen Dispositif, dee mer jo Enn 2014 am Kader vum Zukunftspak ofgeschaaft hunn, recycléieren. Au contraire! Mam neie Congé culturel féiere mer méi selektiv Krittäre mat enger rigouréiser Prozedur an, fir awer och sécherzestellen, dass de Congé culturel nëmmen da kann an Usproch geholl ginn, wann en och wierklech gebraucht gëtt. Mir hu jo awer aus den Erfarunge vum fréiere Gesetz vun 1994 och geléiert.

Mir hunn och par rapport zum alen Dispositif nei Kategorië vu Beneficiairë bäigesat, fir der Diversitéit vun der Lëtzebuerger Kulturzeen besser Rechnung ze droen. An Zukunft wäerten dann och administrativ Kadere vum Congé culturel profitéiere kënnen, gradesou wéi Representantë vu kulturelle Federatiounen an Associatiounen. Déi Neierung wäert virun allem d'Aarbecht vun de sëllege Benevollen och valoriséieren, déi zum Succès vun engem kulturelle Projet bäidroen. Dëst ass fir mech a meng Partei och e ganz wichtege Punkt bei dësem Gesetzesprojet.

De Congé culturel kann an Usproch geholl ginn an der Phas vun der Preparatioun, der Kreatioun, der Exekutioun respektiv och nach der Diffusioun an der Promotioun vum jeeweilege Projet. Et ass effektiv eng wichteg Prezisioun am Gesetzestext, dass de Congé culturel an alle successive Phase vun engem kulturelle Projet däerf genotzt ginn.

Ech begréissen och, dass mam neie Congé culturel d'Deeg, déi ee ka fräigestallt ginn, pro Joer gekuckt ginn an net méi op d'Längt vun enger professioneller Karriär. Dëst gëtt de kulturellen Acteuren da méi Previsibilitéit an hiren Organisatiounen.

Et gëtt also vill Grënn, fir dësem Gesetzestext hei zouzestëmmen. D'Reform vum Congé culturel reit sech dann och an d'Logik vun den aneren Texter an, déi mer haut de Mëtten an der Chamber hei stëmmen oder scho gestëmmt hunn. Et ass eng Logik vun der Unerkennung vun der Bedeitung vun der Kultur fir eis Gesellschaft als Ganzes a fir jiddwer Eenzelne vun eis, egal ob mer a priori eng Affinitéit zur Kultur mengen ze hunn oder och net.

Ech ginn dofir och zu dësem Projet ganz gären den Accord am Numm vun der LSAP-Fraktioun a soen dës Kéier der Rapportrice Josée Lorsché Merci fir déi zwee Rapporten. An ech wéilt ofschléisse mat engem afrikanesche Spréchwuert, dat seet: „E Mënsch ouni Kultur änelt engem Zeebra ouni Sträifen."

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

(Hilarité et interruptions)

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci. Ech hu mäi Polver all scho verschoss, dofir soen ech näischt a ginn d'Wuert direkt weider un den Här Fred Keup.

M. Fred Keup (ADR) | Merci, Här President. Léif Kolleegen, Dir Dammen an Dir Hären, ech wäert mech och ganz kuerz faassen, well ech mengen, et ass scho ganz villes hei gesot ginn, wat ganz richteg ass. Prinzipiell ënnerstëtze mir dat heite jo och a mir wäerten och als ADR eisen Accord ginn.

Ech wëll awer trotzdeem hei drop opmierksam maachen, dass och an den Avisen dee Projet hei dach awer trotzdeem contestéiert war. An dat eeben och wéinst der Héicht vun de Congéen, wou d'Handelskummer, d'Handwierkerkummer an och de Syvicol awer hir Bedenken ugemellt hunn a besonnesch och d'Handelskummer am Fong vehement dergéint war, well se eebe fäert, dass duerno gewëssermoossen ze vill Congé dropgeet oder eventuell en Abus gemaach gëtt an dass dat dann natierlech fir si an hir Entreprisen eventuell kéint schwiereg ginn. D'autant plus, well et jo och nach aner Méiglechkeete vu Congéë gëtt, well och iwwer en eventuelle Sportscongé geschwat gëtt, deen änlech kéint si wéi elo hei de kulturelle Congé.

Mir sinn op jiddwer Fall awer derfir. Et ass awer d'Fro, mir hunn elo hei e Gesetz, dat ass d'Theorie, an d'Fro ass am Fong: Wéi gëtt dat duerno genee an der Praxis ëmgesat? Dat heescht: Wéi vill Leit wäerten dann och wéi vill Deeg an der Realitéit dovunner profitéiere kënnen? Dat ass jo awer eng grouss Fro.

An deem Sënn hu mer elo hei, fir dat festzestellen, och eng Motioun preparéiert, wou mer géife virschloen, fir an zwee Joer eng Kéier eng Evaluatioun vun dësem Gesetz a senger praktescher Ëmsetzung ze maachen, eebe grad, fir och deene Bedenke vun der Handelskummer, vun der Handwierkerkummer a vum Syvicol gerecht ze ginn.

Ech soen Iech Merci.

Motion 1

D'Chamber vun den Deputéierten

stellt fest, datt

– de Projet de loi 7948 iwwert de Congé culturel, deen haut vun der Chamber vun den Deputéierte gestëmmt gouf, virgesäit, datt an Zukunft d'Acteurs culturels pro Joer a pro Kapp op zwielef Deeg Congé culturel zréckgräife kënnen,

ass sech bewosst, datt

– géint dës Bestëmmung vum Projet de loi 7948 Kritik vu verschiddene Säiten ervirbruecht gouf, sou zum Beispill vun der Handelskummer, der Handwierkerkummer a vum Syvicol,

fuerdert d'Regierung op,

– no zwee Joer eng Evaluatioun vun dësem Gesetz am Hibléck op seng praktesch Ëmsetzung ze realiséieren.

(s.) Fred Keup.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och. An ech gesinn, d'Madamm Nathalie Oberweis ass scho prett. Dir hutt d'Wuert.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Merci, Här President. Merci och nach eng Kéier der Rapportrice fir hire Rapport. An och mir begréissen dës wichteg Initiativ, d'Méiglechkeet vum Congé culturel erëm anzeféieren an auszeweiten. Leider ass dee Congé, deen 1994 agefouert gouf an duerchaus seng Meritten hat, 2014 dem Spuerpak vun der Regierung zum Affer gefall. Déi blo-rout-gréng Regierung féiert elo also nees eppes an, wat se virun aacht Joer ofgeschaf hat. Mir als Lénk begréisse ganz kloer, datt d'Regierung hei eng 180-Grad-Kéier mécht mam Erëmaféiere vum Congé culturel. Mir haten dësen och an eisem Walprogramm stoen.

De Congé culturel ass immens wichteg, well e justement e Jarnéier ka sinn zur Professionaliséierung vum Kultursecteur, an dat ass jo, mengen ech, och zum Deel d'Zil vun dësem Gesetz. Et ka wéi eng Bréck funktionéieren tëscht enger usprochsvoller Konscht op héijem Niveau, déi nach net haaptberufflech ausgeüübt gëtt, an dem nächste Schrëtt zum Haaptberuff. Doranner kann de Congé culturel e Baustee sinn, an dat ass gutt esou, wa mer wëllen d'Kënschtler ënnerstëtzen an hirem Wierken.

Mee ech muss awer och ee Bedenke vu mir ausdrécken, an zwar, dass ech mech ëmmer nach froen, wat dann „de haut niveau" bedeit. Well wa mer Kultur demokratesch uginn, da fannen ech et schwiereg ze soen, dass een oder eng Instanz d'Soen huet, wat dann elo „culture de haut niveau" ass. Mir vun déi Lénk géifen eis wënschen, dass jiddweree méi Zäit hätt, fir sech kënschtleresch ze expriméieren, an dofir hu mir jo eis Propos zur Aarbechtszäitverkierzung. Mee dat ass elo en anert Theema.

Gutt ass déi nei Flexibilitéit an dem Modell vum Congé culturel. De Congé culturel kann elo bis zu zwielef Deeg pro Joer geholl ginn a kann och fraktionéiert ginn an hallef Deeg. Mir begréissen och d'Aféierung vun neie Kategorië vu méigleche Beneficiairen, déi der Entwécklung vun der kultureller Produktioun Rechnung droen, gradesou wéi d'Méiglechkeet fir d'administrativ Kadere vu Federatiounen oder Associatiounen, dëse Congé kënnen unzefroen.

E grousse Fortschrëtt par rapport zum Gesetz vun 1994 ass och d'Tatsaach, datt elo net méi d'Residenz zielt, mee d'Affiliatioun vun der Sécurité sociale. Effektiv wier dës Residenzklausel virum Hannergrond vun den Urteeler vum Europäesche Geriichtshaff net méi drobar gewiescht a virun allem och net gerecht. An et ass jo d'Aarbecht, déi Rechter opmécht, an net déi Plaz, wou ee wunnt.

Am Resümmee: E gudde Projet, dee Léieren aus dem Gesetz vun 1994 zitt an ugepasst ass an dëser Wierklechkeet och Rechnung dréit. Dofir ass et ëmsou méi onverständlech, firwat d'Regierung dëst Gesetz 2014 ofgeschaf huet.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Merci dem Josée Lorsché fir dee schréftlechen a mëndleche Rapport. A well ech virdru gefrot gi sinn: Nee, de Sven ass net krank, en ass op enger Missioun fir d'Chamber, dofir. Ok ...

Plusieurs voix | O!

(Interruptions)

M. Marc Goergen (Piraten) | Mir stëmmen natierlech de Projet mat. Merci.

(Interruptions et hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci.

An eis Kulturministesch, d'Madamm Sam Tanson, ass prett.

Prise de position du Gouvernement

Mme Sam Tanson, Ministre de la Culture | Jo, Här President. Merci Iech alleguerten och hei nach eng Kéier fir Är Ënnerstëtzung! Dir hutt scho ganz vill am Detail gesot, wat elo hei alles erëm wäert méiglech sinn, dofir ginn ech natierlech elo net nach eng Kéier dorobber an. Ech wollt vläicht just nach e puer Remarke maachen. Dat eent ass, dass mer och hei erëm en Deel vun Demanden ëmsetzen, déi mer aus dem Secteur kruten. Dat ass d'Recommandatioun Nummer 28 vum Kulturentwécklungsplang. Mir haten och hei eng Consultation publique lancéiert, do krute mer allerdéngs net ganz vill Remarken a Proposen dozou eran.

Vläicht awer nach eng Kéier kuerz e Rappell, wat deen Text hei ass, an och, wat en eeben net ass. Et geet net drëm, quitte dass dat eng Iddi ass, déi natierlech charmant ass, mee déi vläicht iwwert deen heite Secteur erausgeet, et geet net drëm, einfach all Zort vu kultureller Tätegkeet, där een nogeet, mat engem Congé ze kompenséieren. Et geet schonn drëm, fir et Artisten, déi op engem relativ héijen Niveau awer ënnerwee sinn, méiglech ze maachen, dass se eng Zäit fräigestallt ginn op hirer Aarbecht, fir dann deenen Tätegkeeten och nozegoen. Dat ass wierklech d'Zil. An et ass complementaire eigentlech zum Statut vum Intermittent, geet och weider an d'Professionaliséierung vum Artist.

Et kann ee sech jo ganz gutt virstellen ... Ech mengen, d'Madamm Asselborn-Bintz huet virdrun erkläert, si hätt sech ee Moment nach d'Fro gestallt, ob se géif elo professionell Actrice ginn oder professionell Politikerin – iwwert d'Ënnerscheeder vun deenen zwou Professiounen, do kann ee warscheinlech laang philosophéieren –, mee dat ass eeben en typescht Beispill fir ze soen: Voilà, mir hu vill Artisten, bei deenen e groussen Deel vun hirer Aktivitéit aus deem Artistesche besteet an en aneren Deel besteet aus engem aneren Job. Dat sinn der oft och am kënschtleresche Beräich.

Dat Beispill, wat jo ëmmer erëm virkënnt, ass dat vum Museksproff, deen also seng Passioun esouwuel weidergëtt u Jonker, mee awer och vill Engagementer kann hunn op der Bün, wou en dann awer och muss fräigestallt kënne ginn. An dat ass am Fong fir deen ee Volet, dee vun der Ënnerstëtzung vun de Kënschtler, dat, wat mer hei wëllen erreechen.

Wat awer och extreem wichteg ass, an dat ass och bei e puer vun de Riedner ugeklongen, ass dee Volet vum Benevolat.

(Brouhaha)

Mir hunn eng Situatioun, an dat ass natierlech vläicht e bëssen en traurege Constat, et ass schued, mir sinn net méi an enger Situatioun wéi vläicht nach virun e puer Joerzéngten ...

(Brouhaha)

Et ass extreem vill Kaméidi heibannen, Här President! Ech weess net, ob dat un der spéider Stonn – hallwer siwen – läit oder um Sujet.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Also, et huet just een d'Wuert ...

Mme Sam Tanson, Ministre de la Culture | O, wéi léif!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | ... hei am Haus, an dat ass eis Kulturministesch.

Mme Sam Tanson, Ministre de la Culture | Merci!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Sou, wannechgelift, also e bësse manner Gegrommels!

Mme Sam Tanson, Ministre de la Culture | Jo, ech sinn och ganz séier fäerdeg. An nach méi séier, wann ech mech ka konzentréieren op dat, wat ech wëll soen.

An dat anert ass dee Volet vum Benevolat. Mir constatéieren a ganz ville Secteuren, dass et ëmmer méi schwiereg gëtt, Leit ze fannen, déi nach déi néideg Zäit hunn, fir sech niewent hirer Aarbecht benevoll ze engagéieren. An dat ass eppes, dat musse mer honoréieren. Mir mussen dat an alle Secteure maachen. An hei ass eeben déi Etapp, déi mer maachen am kulturelle Beräich, dat ass déi grouss Neierung am Fong vun deem heite Revival vun dem Congé culturel. An do sinn eebe wierklech déi zwee Niveauen, déi mer wëllen ënnerstëtzen: op där enger Säit déi Persounen, déi vun de Federatiounen an Associatiounen aus dem Kultursecteur bestëmmt ginn, an op där anerer Säit d'Cadres administratifs.

Domat wäert sécherlech net all deen Engagement, dee se hunn, kompenséiert ginn duerch Congé op hirer Aarbechtsplaz, mee et ass wéinstens en Zeechen. Et ass, fir hinnen ze soen: „Mir honoréieren dat", a fir vläicht engem Deel vun deem, wat do u ganz ville Stonnen dropgeet, fir sech an deenen eenzelne Veräiner, Federatiounen ze engagéieren, fir deem e bëssen entgéintzekommen.

Voilà! Ech soen Iech Merci fir d'Ënnerstëtzung a bis da geschwë fir dee leschte Projet.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och. Ech mengen, d'Madamm Octavie Modert wollt nach eng Fro ...?

Mme Octavie Modert (CSV) | Jo, merci, Här President, et ass Parole après ministre, mee effektiv net Parole „à la" ministre, well ech wollt hir net virgräifen op déi Fro, déi den Här Bauler gestallt hat: wat dat da gewiescht wär, wéi et am Rapport steet. Ech kann Iech just soen, datt eng vu mengen éischten Aktiounen, wéi ech an de Kulturministère komm sinn, war, fir e Congé culturel net ze ginn u Leit, déi op eng ganz bekannt Croisière géife goen. An et sinn och nach aner Beispiller, déi nogefollegt sinn – dat huet mer ganz vill Sympathien abruecht ... –, an dat ass d'Ursaach méiglecherweis. Dat steet also falsch am Rapport dran. Ech weess, datt ech vun Iech keng Unerkennung kréien, mee e bëssi Objektivitéit ass natierlech awer och méiglech!

Merci.

M. Dan Kersch (LSAP) | Den Ufank war gutt.

(Interruptions et brouhaha)

Mme Octavie Modert (CSV) | O jo, du kanns dech och emol eng Kéier zréckhalen ...

(Hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Sou, ech mengen, ech loossen d'Diskussiounen elo net méi lafen. Et ass zwar gutt, dass mer en Debat hei am Haus hunn, ...

(Brouhaha général)

... mee ech géif mengen, mir sollten elo zur Ofstëmmung iwwergoen. An ech ginn dervun aus, dass mer do erëm eng ganz grouss Gemeinschaft, Unitéit wäerte fannen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7948

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

Jo, an: Unanimitéit.

Une voix | A!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Voilà, et soll nach ee soen, mir géifen hei streiden.

(Hilarité)

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Diane Adehm), Paul Galles (par M. Jean-Marie Halsdorf), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles

Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Elisabeth Margue) et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. André Bauler), Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Frank Colabianchi), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par M. Yves Cruchten), Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Dat gesot, gi mer da lues awer sécher zu deem leschte Punkt vun eisem ...

Plusieurs voix | D'Motioun!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | A, d'Motioun! Entschëllegt, jo, Dir hutt Recht, d'Motioun nach.

Motion 1

Wëllt nach ee Stellung zu der Motioun huelen? Madamm Lorsché.

Mme Josée Lorsché (déi gréng), rapportrice | Villmools merci, Här President. Et ass jo net fir d'éischt, dass mer e Gesetz evaluéieren, dat ass ganz kloer. Dat gëtt oft gefrot bei Gesetzer. Do soe mer och näischt dergéint. Mir sinn awer der Meenung, dass dräi Joer hei besser wären, well een dann awer méi Donnéeë virleien huet wéi direkt no zwee Joer. Et muss ee jo d'Entwécklung e bësse beobachten an dann e Bilan zéien. Dofir proposéiere mer, dräi Joer draus ze maachen.

Ech wéilt awer och nach eppes soen zum „ass sech bewosst, datt": Do steet, dass kritiséiert ginn ass, dass just zwielef Deeg pro Persoun zougestane ginn. Ech hunn awer och am Rapport gesot, dass Ausname kënne gemaach ginn, si musse just schréftlech motivéiert sinn. A wann d'Kommissioun dann der Meenung ass, dass déi zwielef Deeg net duerginn, an déi Persoun argumentéiert dat gutt, da kritt se déi och zougestanen. Vun dohier fanne mer dee Saz dach awer e bësse simplistesch. Mee dat ass jo e bëssen Är Manéier ze funktionéieren.

Plusieurs voix | O!

Mme Josée Lorsché (déi gréng), rapportrice | Vun dohier loosse mer en dann einfach stoen, wann dat Iech frou mécht. Mee als Géigepart gi mer dann awer gär op dräi Joer.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | D'Fro ass: Dräi Joer?

M. Fred Keup (ADR) | Jo!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Respektiv déi Suggestioun ...? Här Keup.

M. Fred Keup (ADR) | Jo, ech géif natierlech dann d'accord sinn, fir et op dräi Joer ze erhéijen, well dat ass och ok.

A fir de Rescht: Jo, et hätt een nach kënnen draschreiwen, dass och anerer méi gefuerdert hunn. Do wëll ech mech deem och guer net verschléissen. Wa mer eis esou eens gi mat „dräi Joer", dann: tipptopp!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Jo. De Rescht, loosse mer deen esou stoen?

Plusieurs voix | Jo.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Ok.

Motion 1 modifiée

D'Chamber vun den Deputéierten

stellt fest, datt

– de Projet de loi 7948 iwwert de Congé culturel, deen haut vun der Chamber vun den Deputéierte gestëmmt gouf, virgesäit, datt an Zukunft d'Acteurs culturels pro Joer a pro Kapp op zwielef Deeg Congé culturel zréckgräife kënnen,

ass sech bewosst, datt

– géint dës Bestëmmung vum Projet de loi 7948 Kritik vu verschiddene Säiten ervirbruecht gouf, sou zum Beispill vun der Handelskummer, der Handwierkerkummer a vum Syvicol,

fuerdert d'Regierung op,

– no dräi Joer eng Evaluatioun vun dësem Gesetz am Hibléck op seng praktesch Ëmsetzung ze realiséieren.

(s.) Fred Keup.

Vote sur la motion 1 modifiée

Kann ech dervun ausgoen, dass déi Motioun vu jiddwerengem gedroen ass? En Handzeechen, wannechgelift.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Unanime hu mer also d'Motioun ugeholl. An no dräi Joer bilanzéiere mer.

Dispense du second vote constitutionnel

Ier ech zum nächste Punkt iwwerginn, wëll ech nach just froen, ob mer d'Dispens vum zweete Vott froen.

(Assentiment)

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Jo, Här President.

14. 8011 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 25 juin 2004 portant réorganisation des instituts culturels de l'État

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci der Madamm Bernard, an da ginn ech hir och direkt d'Wuert fir d'Presentatioun vun deem leschte Projet, dem Projet 8011. Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Culture

Mme Djuna Bernard (déi gréng), rapportrice | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, de 25. Februar 2022 hu mer heibannen d'Patrimoinesgesetz gestëmmt. Deemools sinn ech als Rapportrice drop agaangen, wéi eng verschidden Dimensioune vum Patrimoine culturel et gëtt – ech erënneren un de „patrimoine architectural", den „archéologique", de „mobilier" an den „immobilier". A wéi seet ee sou schéin: Wann een A seet, da muss een och B soen. An dowéinst adaptéiere mer haut de gesetzleche Kader vun den Instituter, déi sech ëm eise Patrimoine këmmeren. Hir Verantwortung ass et, dëst Kulturierwen ze erfuerschen, ze dokumentéieren, et an en historesche Kontext ze setzen an natierlech och fir de Public accessibel ze maachen.

Wie sinn dann eigentlech déi sëllege Kulturinstituter, ëm déi et sech an dësem Gesetz handelt? Et sinn: d'Archiven, d'Nationalbibliothéik, de Centre national de l'audiovisuel, de Centre national de littérature, den INRA, Institut national de recherches archéologiques, den INPA, Institut national pour le patrimoine architectural, de Centre national ... – nee, deen hat ech, elo hunn ech schonn een ze vill gesot –, den Nationale Geschichts- a Konschtmusée an den Nationalen Naturmusée.

An de leschten 20 Joer, léif Kolleeginnen a Kolleegen, huet sech vill gedoen an eiser Kulturwelt an och, wann et ëm d'Kulturinstituter geet. D'budgetär Moyen-en hunn evoluéiert, d'Missioune si méi villschichteg ginn an d'Aktivitéite sinn och méi breet opgestallt. Deementspriechend ass och d'Zuel vum Personal méi grouss wéi deemools.

Natierlech hunn och grouss kulturpolitesch Akzenter, wéi d'Kulturjoer 2007, d'Europäescht Joer vum Patrimoine 2018, d'Ratifikatioun vun internationale Konventiounen, hir Spueren an Impakter hannerlooss. An d'Roll vun eiser Fuerschung huet sech och verännert a si huet natierlech – an dat ass och gutt esou – en Afloss op d'Kulturinstituter, huele mer beispillsweis den Centre for Contemporary and Digital History, C²DH, oder den Institut de langue et de littératures luxembourgeoises, déi reegelméisseg op d'Instituter zréckgräifen. An net zulescht, ech hunn et scho gesot, eist Patrimoinesgesetz, dat mer de 25. Februar 2022 gestëmmt hunn, wat natierlech en direkten Impakt op d'Aarbecht vun eisen Instituter huet, wéi beispillsweis d'Kreatioun vum INRA dëst Joer.

Här President, mat dëser Gesetzesännerung gëtt der Entwécklung vun de Kulturinstituter Rechnung gedroen an d'Fonctioun vun engem Directeur adjoint geschaaft. Och d'Missioune vun den Instituter goufen an dësem Gesetzestext klarifiéiert an eeben dëse rezenten Entwécklungen ugepasst.

De Staatsrot huet a sengem éischten Avis zwou Opposition-formellen ausgeschwat, notamment ronderëm d'Fro vum Dépôt légal bei der Nationalbibliothéik a beim CNA. Dës konnten no de formuléierten Amendement-parlementairen awer opgehuewe ginn. Des Weidere krute mer just nach den Avis vun der Staatsbeamtekummer, déi hiren Accord zu dësem Projet ginn huet.

E klengen Iwwerbléck nach zu de Kommissiounsaarbechten: De Projet de loi gouf den 23. Mee 2022 vun der Kulturministesch Sam Tanson deposéiert. Den 19. Juli hu mer den Avis vum Staatsrot diskutéiert an ech gouf zur Rapportrice ernannt. An den 1. Dezember, also virun enger décker Woch, huet d'Kommissioun de schréftleche Rapport zu dësem Gesetz ugeholl.

Ech wëll op dëser Plaz profitéieren, fir de Membere vun eiser Kulturkommissioun e grousse Merci ze soe fir eis konstruktiv Diskussiounskultur, déi mer an der Kommissioun hunn. Et ass eng Freed, mat Iech zesummenzeschaffen.

Ech ginn heimadder och den Accord vun der grénger Fraktioun. An éier ech ophalen, wëll ech Iech alleguerten invitéieren, wann Der e fräie Moment hutt an deenen nächste Wochen, vläicht iwwert d'Chrëschtvakanz, fir eis Kulturinstituter vu bannen ze entdecken an hir wichteg Aarbecht fir eist Kulturierwe besser kennenzeléieren.

E grousse Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci villmools.

An éischt ageschriwwe Riednerin ass d'Madamm Elisabeth Margue.